

LÉTO 2025/26

Číslo: 4

SOPKA

Čtvrtletník ZŠ, MŠ a ZUŠ Vinařice, okres Kladno

ZŠ, MŠ a ZUŠ Vinařice, okres Kladno, VI. ulice 165, Vinařice, 27307,

www.skolavinarice.cz

IČO: 750 33 119, reditel@skolavinarice.cz, +420 736 752 158, Vydáno 17. 06. 2026

Kontakty

ZŠ a MŠ Vinařice, okres Kladno

VI. ulice 165

Vinařice

273 07

IČO: 750 33 119

www.skolavinarice.cz

Zřizovatel: Obec Vinařice

Obsah čísla

Úvodník	str. 3
Cestopisy	str. 4
Zvířecí říše	str. 5-7
Herní koutek	str. 8
Hlody z hodin	str. 9-10
Celebrity	str. 11
Vynálezy, které změnily svět	str. 12-13
Sportovní okénko	str. 14
Nahod' zástěru	str. 15
DIY	str. 16
Pro chytré hlavičky	str. 17-18
Tvořili jsme	str. 19-21

Redakční rada pod vedením Mgr. Moniky Baumlové,

Design časopisu: Mgr. Martina Vičánová

Fotografie: archiv školy, archiv žáků, Microsoft creative commons obrázky, Canva

ÚVODNÍK

Každý už to ví, všude ve vzduchu je toho plno a každý školák už to cítí v kostech. Jsou tu prázdniny! Čirá radost a napětí z očekávání, co přinesou.

Co Vám přinesou prázdniny, to skutečně říci nedokážeme. Za nás doufáme, že se Vám během prázdnin vyplní všechny Vaše touhy a zažijete ty nejpříjemnější prázdninové situace. Co ale zaručit můžeme je palba specialit z naší autorské dílny, které Vám pravidelně přinášíme a nevynecháváme ani nyní, když i na nás dosedá předprázdninová lenost. Nebojte se, Vy jste naše priorita.

V letním vydání jsme se zaměřili obzvláště na zvířata, jelikož máme rádi zvířata, protože jsou chlupatá, mají hebkou srst a je nám s nimi zkrátka dobře. V našem podání se nemusí zvířat bát ani alergici, všechny naše stránky jdou dermatologicky testovány s přidanou alergologickou doložkou = 100 % přátelské pro mozkové závity.

(autorka: Plešatá Veverka)

*Tipy na nejhezčí ZOO
v Čechách najdeš v sekci
Cestopisy. Tak hurá do čtení
a vidíme se opět na podzim!*

OD AGAMY PO ŽIRAFU V ZOO

Pokud se chcete vydat za zajímavými zvířaty, ale nechcete jezdit do zahraničí, toto je stránka přesně pro Vás. V České republice je hodně zoo, třeba Liberec, Praha nebo dokonce nejbližší odtud, Zájezd.

Co najdete v:

Pokud se chcete vydat za gorilami, slony nebo dokonce i papoušky tak Zoo Praha je tady pro Vás. Nejen na gorily, slony a papoušky, ale také na další exotická zvířata. Pokud by vás zajímali zebry, červené pandy a tučňáci, tak Zoo Liberec je tady 😊 (zajímavost: Liberecká zoo je nejstarší zoo v ČR.) S chovem ikonických bílých tygrů ale zoo na radu odborníků skončila. Bílí tygři nejsou samostatný druh, ale pouze barevná genetická mutace. Kvůli příbuzenskému křížení trpí zdravotními problémy, např. šilhavostí, rozštěpy patra či deformacemi páteře. Většina moderních zoologických zahrad a evropských asociací se proto od chovu těchto geneticky oslabených šelem odklání.

Pokud byste nechtěli jezdit tak daleko třeba za chameleony, lemury nebo za farmářskými zvířaty (kozy, ovce), tak se vydejte do zoo Zájezd nebo na Statek U Merlina v Chyňavě. V Zájězdu jsou dveře otevřeny denně od 9:00 do 18:00 a nově si můžete prohlédnout kapybary. Statek U Merlina zase láká na neobvyklý lamatreking, vyzkoušejte si venčení lamy na vodítku 😊

(autor: Michael Šmíd)

*Za mé éry ještě ZOO
neexistovaly, ale když jsem
byla malá, měla jsem
vlastního dinosaura.*

ŽELVA ZELENÁVÁ

Želva zelenavá (*Testudo hermanni*) patří mezi známé suchozemské želvy Evropy. Vyskytuje se především ve Středomoří, například v Itálii, Řecku nebo na Balkáně. Obývá suché a slunné oblasti, jako jsou křoviny, louky a řídké lesy, a je dobře přizpůsobena teplému podnebí.

Vzhled

Má klenutý žlutozelený krunýř s tmavými skvrnami a dorůstá velikosti asi 15–25 cm. Spodní část krunýře zdobí tmavé pruhy a na konci ocasu má malý rohovitý výběžek. Její končetiny jsou silné a uzpůsobené k pohybu po souši.

Potrava

Želva zelenavá je býložravec. Živí se hlavně trávami, bylinami a květy, například pampeliškami, jitrocelem nebo jetelem. Důležitá je strava bohatá na vlákninu a chudá na cukry.

Způsob života

Je aktivní přes den, nejvíce ráno a odpoledne. V horku se ukrývá ve stínu, ale není to pravidlem. Žije spíše sama a s ostatními jedinci se setkává hlavně při rozmnožování. Na zimu upadá do zimního spánku.

Chov doma

Chov želvy zelenavé v České republice je možný, ale podléhá určitým pravidlům, protože jde o chráněný druh. Jedinci musí mít potřebné doklady o původu.

Nejvhodnější je venkovní výběh na zahradě, kde má želva dostatek slunce a prostoru. Výběh by měl být dobře zabezpečený a nabízet jak slunná místa, tak úkryty. V případě chovu v teráriu je nutné zajistit kvalitní UVB osvětlení a dostatečné teplo.

Strava by měla být tvořena hlavně lučními rostlinami, jako jsou pampelišky, jitrocel nebo jetel. Nevhodné jsou sladké plody a přemíra zeleniny.

Důležitou součástí chovu je zimování. Zdravé želvy potřebují zimní spánek při nízkých teplotách (cca 4–8 °C), který je zásadní pro jejich zdraví a přirozený cyklus.

Želva zelenavá je tedy krásný a zajímavý živočich, který při správné péči může žít desítky let. Je symbolem středomořské přírody a zároveň připomínkou nutnosti ochrany ohrožených druhů.

(autorka: Tereza Součková)

ARABOFRÍSKÝ KŮŇ

Arabofríský kůň pochází z Nizozemska, kde přibližně před 400 lety během španělské okupace křížili španělské hřebce s arabskými klisnami.

Arabofríský kůň je atletický a vytrvalý kůň. Arabofríský kůň v sobě nese krásu fríského koně a atletičnost arabského. Vzhledově připomíná barokního koně; má štíhlejší tělo, menší hlavu, nemá výrazné rousy na nohou a dominantní barvou srsti je černá.

Je to inteligentní kůň, který se rychle učí a je spolehlivý, proto ho můžeme najít např. ve vozatajských soutěžích, kde se stali opravdovými šampiony, nebo např. v drezuře, kde vynikají díky své přirozené ladnosti a baroknímu vzhledu.

(autorka: Kateřina Vaiglová)

Rozhovor z jízdárny

 Dobrý den, můžu se vás zeptat na pár otázek?

Dobrý den, ano povídejte.

 Můžu na koně nastoupit jen tak, nebo musím něco udělat?

Určitě na koně nemůžeš nastoupit jen tak, musíš ho připravit na jízdu.

A co musím udělat?

Musíš koně vyčistit od bláta nebo prachu, aby ho to neškrábalo.

Dobře.

Potom koně musíš správně osedlat: dečka, beránek, sedlo a zapnout podbříšek, tak aby ho to neškrábalo.

Tak to je docela dost náročné.

To máte pravdu, stojí to hodně úsilí.

A jak čištění koně probíhá?

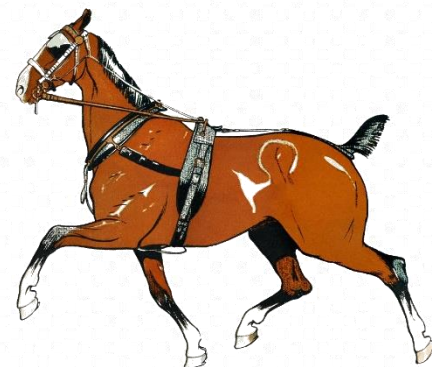
Vezmeš si hřebílko, potom rýžák. Dále použij jemný kartáč a kartáč na hlavu. Až tohle všechno budeš mít důkladně hotové, tak naposled si vezmeš kopytní háček a hřeben na hřívu.

Tak to je velmi dlouhá příprava.

Ano, to je.

Dobře, děkuji za rozhovor na shledanou.

Já taky, na shledanou.

(autorka: Lenka Pokorná)

POLARSTEPS

Vítejte u dalšího technologického okénka. Blíží se letní prázdniny a s nimi i výlety, dovolené nebo tábory. Pokud si z cest rádi vozíte vzpomínky, ale nebaví vás si někam psát deník nebo složitě zpětně třídit fotky v mobilu, mám pro vás tip na jednu skvělou appku. Jmenuje se **Polarsteps** a je to takový chytrý cestovní deník, co se píše sám.

Celé to funguje úplně jednoduše. Když někam jedete, stačí aplikaci zapnout a ona na pozadí automaticky zaznamenává vaši trasu na mapě. Velké plus je, že skoro vůbec nevybíjí baterku a funguje i offline bez dat – trasu si pamatuje a synchronizuje ji, až se připojíte na Wi-Fi. Co to tedy umí?

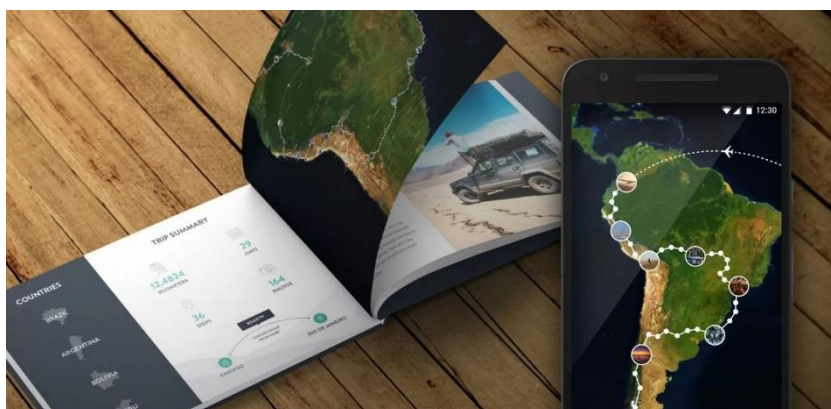
👉 **Fotky přímo v mapě:** Kdykoliv na výletě něco vyfotíte, aplikace fotku automaticky přiřadí k přesnému místu na vaší trase.

👉 **Zajímavé statistiky:** Polarsteps vám počítá, kolik kilometrů jste ujeli (nebo ušli), kolik zemí jste navštívili nebo jaké bylo v daném místě zrovna počasí.

👉 **Sdílení s rodinou nebo kámoši:** Svůj profil můžete zamknout, aby byl soukromý, nebo ho naopak nasdílet lidem, které vaše cesta zajímá. Ti pak mohou v reálném čase sledovat, kde zrovna jste a co tam podnikáte.

Nejlepší věc na Polarsteps je to, co se stane po návratu domů. Celý váš výlet se promění v přehledný digitální cestopis. A pokud byste chtěli, aplikace vám z něj umí vygenerovat a vytisknout hotovou papírovou fotoknihu s mapami a statistikami (pravda, ne úplně nejlevnější, ale výsledek je opravdu profi).

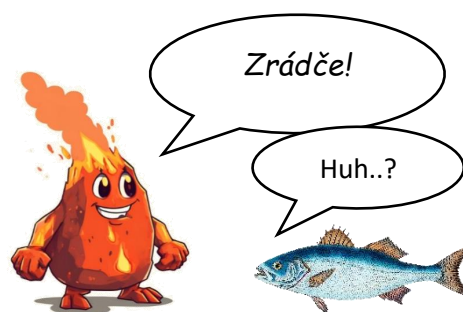
Samotná aplikace je však zadarmo a bez reklam, což je dneska už docela vzácnost. Jestli v létě někam plánujete vyrazit, určitě jí dejte šanci.

(autorka: Vlasatá Veverka)

Naše pravidelná rubrika s hlody našťestí nechybí ani v tomto čísle! Tak hurá do čtení! 😊

- 😊 Jak se jmenoval anglický král, který se účastnil třetí křížové výpravy? „Bernard Lví král; Jan Lví oko“
- 😊 Kdo u nás vládne od roku 1848? „Karel Havlíček Borovský“
- 😊 Co znamená oktrojovaná ústava? „že v nějakých státech je furt otroctví“
- 😊 Kdo byl Ferdinand V.Dobrotivý? „vládce s Daunem, který byl poslední český král“
- 😊 Proč byl upálen Jan Hus? „protože nebyl křesťan a husité přestali fungovat; protože byl slepý“
- 😊 Co/Kdo je to pohrobek? „malý hrobeček; když se narodíš jako malý a máš už být král; to u hrobu tam jak je napsáno jméno kdy zemřel + fotka“
- 😊 Kde přišel Jan Žižka o druhé oko? „v bitvě u křesťanu; v Lidicích“
- 😊 Proč byl symbolem husitů kalich? „to nikdo neměl a bylo to originální“
- 😊 Co přispělo k zániku kultury na Krétě? „rybolov“
- 😊 Uveď příklad akčního filmu: „Romeo a Julie“
- 😊 Co je to JZD? „Jižní zemědělské dělení; Judoslávie“
- 😊 Kdo byl kulak? „zemědělec, který nakupoval moc v Tuzexu; měna, za kterou mohli nakupovat v Tuzexu“
- 😊 Kdo je na fotografii? (pozn.red.Milada Horáková) „Masarykova žena Maryka“
- 😊 Co je to StB? „jednotky komunistické vlády“

- ☺ Mezi kým byl uzavřen kutnohorský mír? „Husy a jagelonci“
- ☺ Kdo jako první sjednotil Čínu? „číňan“
- ☺ Zdeňkovy knihy – proč je ovy tvrdé Y? „protože Zdeňkovy je příbuzné slovo ke slovu Zdeněk“
- ☺ Co je to umělá vodní nádrž? „hrad“
- ☺ Vyjmenuj 3 oceány: „Atlantský, Indický, Jihočeský / Dlouhý, Žlutý, Tichý“
- ☺ Jak se nazývá strom, na kterém rostou hrušky? „hruškovice“
- ☺ Jak se nazývá stupnice síly větru? „větrometr“
- ☺ Co je to plankton? „mořská vokurka“
- ☺ Forma vlády v Athénách, kdy se na vládě podílí lid, se nazývá: „Asie“
- ☺ Jak skončily Řecko-perské války? „špatně“

INTERVIEW

Rozhovor pro toto vydání školního časopisu Sopka jsme se rozhodli udělat s Mgr. Věrou Pekovou, učitelkou prvního stupně, konkrétně pátáků.

☛ **Odkud pocházíte?**

Narodila jsem se na Kladně.

☛ **Máte nějaké děti?**

Ano, mám 2 syny a 1 dceru.

☛ **Máte manžela?**

Ano, už 42 let.

☛ **Co třeba šťastné číslo?**

7.

☛ **Čím jste jako malá chtěla být?**

Učitelkou.

☛ **Kde teď bydlíte?**

V Kačici.

☛ **Máte, nebo jste měla nějakou celebrity crush?**

Robert Redford.

☛ **Máte řidičák?**

Ano.

☛ **Měla jste jako malá nějaké zvíře?**

Ano, měli jsme doma spoustu zvířat.

☛ **Jaký byl váš nejvyšší přestupek?**

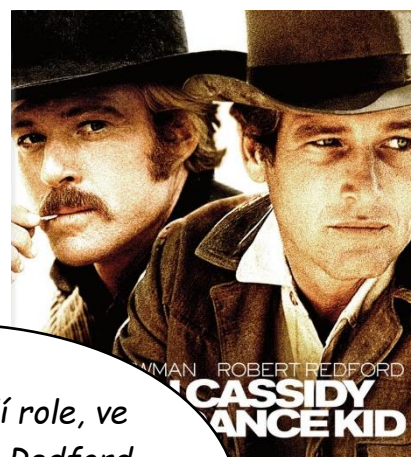
Nevěděla jsem, že stojím na placeném parkování, a dostala jsem botičku.

☛ **Jaké jídlo/pití máte nejraději?**

Jím skoro všechno.

☛ **Máte sourozence?**

Ano, mám bratra.

Asi nejznámější role, ve které si Robert Redford zahrál byl Sundance Kid, ve filmu Butch Cassidy & Sundance Kid.

(autorka: Kateřina Vaiglová)

AUTOMOBIL

Automobily nám velmi zjednodušily život a bez nich už si to ani nedokážeme představit. Kdo za tím stojí?

První automobil na světě sestrojil Němec Karl Benz v roce 1885 a 29. ledna 1886 na něj získal patent. První vůz se jmenoval Benz Patent - Motorwagen.

Tento vynález nám v mnohém zjednodušil život. Změnil způsob, jak se pohybujeme, a přinesl nám komfort na cestách. Celkově se tím zjednodušila doprava do práce, na dovolenou i mnoha dalších oblastech.

Současná auta jsou oproti těm historickým výrazně bezpečnější, úspornější a spolehlivější. Díky pokročilým materiálům a technologiím mají motory mnohonásobně delší životnost a nabízejí vyšší ochranu posádky. Zvyšují se i nároky na jejich vliv na životní prostředí díky přísným emisním limitům.

Emisní limity v ČR představují nejvyšší přístupné množství znečišťujících látek, které může vypustit zdroj znečištění (v našem případě automobil) do ovzduší. V České republice se tyto limity řídí přísnými emisními normami Euro, které platí pro celou Evropskou unii.

Prvním automobilem, který jezdil po českých silnicích byl vůz značky Benz, který se v roce 1893 objevil v Liberci, ale prvním továrně vyrobeným automobilem u nás (tehdy Rakousko-Uhersku) byl NW Präsident. Vůz zkonstruovala a vyrobila v roce 1897 kopřivnická továrna Nesselsdorfer Wagenbau-Fabriks-Gesellschaft (předchůdce dnešní automobilky Tatra).

A na závěr si dovolím několik zajímavostí:

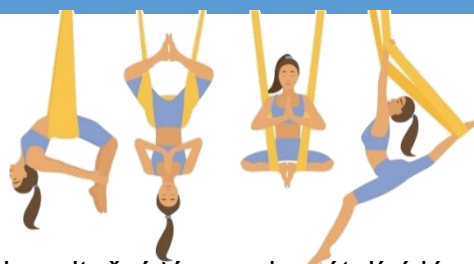
- Elektroauta nejsou žádná novinka, na tomto principu dopravy se pracovalo už na konci 19. století.
- Bezpečnostní pásy, které každoročně zachraňují životy, byly vynalezeny v roce 1959.
- Nejrychlejším sériově vyráběným automobilem se spalovacím motorem současnosti je Bugatti Chiron Super 300+. Překonává hranici 490 km v hodině.
- Nejprodávanějším automobilem je Toyota Corolla.

- Autorkou prvního patentu na stěrače čelního skla byla americká vynálezkyň Mary Andersonová. V roce 1903 navrhla systém ovládaný pákou zevnitř vozu. Automobilky její nápad zprvu odmítaly s tím, že by řidiče rozptyloval. Dnes jsou stěrače nedílnou součástí vozu.

(autorka: Nikol Šedivá)

FLY JÓGA

Cvičení známé také jako antigravitační jóga nebo létající jóga, je forma cvičení, která kombinuje tradiční jógové pozice, pilates a tanec. Toto cvičení využívá speciální houpací síť nebo šátek zavěšený od stropu.

V síti se dělají různé pozice např. horolezec, беруška, sekretářka nebo delfín. Pozice se rozlišují podle toho jak se v síti leží, sedí nebo visí. Některé pozice jsou i hlavou dolů např. opice, mořská panna nebo květina.

Fly jóga se poprvé objevila v roce 2007 v New Yorku. Jako cvičební disciplínu ji vyvinul americký akrobat, tanečník a choreograf Christopher Harrison a brzy se rozšířila po celém světě.

Fly jóga protahuje páteř a svaly a je vhodná v kombinaci s namáhavými sporty pro rekreaci svalů a kloubů.

Někteří lidé si myslí, že na fly józe se dělají rozsahy jako provaz a rozštěp, ale není tomu tak, fly jóga slouží opravdu jen pro protažení.

(autorka: Sára Straková)

Blíží se léto, a tak se v tomto čísle mrkneme na skořicí a vanilkou ovoněnou rychlovku. Tak pojďme na to!

Suroviny:

180 g mouky (1:1 hladká a celozrnná pšeničná)

½ KL sody

1 KL prášku do pečiva z vinného kamene

120 g třtinového cukru

120 g másla pokojové teploty

1 KL mleté vanilky

2 ks vejce pokojové teploty

200 g kefíru nebo jogurtu

300 g sezónního ovoce

Na posypání:

2 PL třtinového cukru

1 PL mleté skořice

2 PL plátkových mandlí

Postup:

Přehřejte troubu na 180 °C a vyložte si dno dortové formy o průměru 23 - 25 cm pečicím papírem. Boky formy vymažte tukem.

Do mísy přesejte všechnu mouku, prášek do pečiva, sodu, špetku soli. Přidejte cukr, vanilku, vejce, kefír, rozpuštěné máslo a jen krátce a lehce promíchejte. Snažte se těsto nepřepracovat.

Těsto přesuňte do formy, rovnoměrně rozetřete a rozdělte na vrch ovoce. Vše posypejte skořicí, třtinovým cukrem a mandlovými lupínky.

Koláč dejte péct do trouby na 30 minut do zlata. Servírujte ho klidně ještě teplý se lžičkou zakysané smetany, jogurtu nebo se šlehačkou.

😊 Dobrou chuť!

(autorka: Nikol Poliaková)

ZÁVĚSNÉ RYBIČKY

Připrav si:

chlupatý drátek

barevná brčka

nalepovací očička

lepící pistoli nebo kvalitní lepidlo

barevnou pěnovou gumu nebo filcovou látku

nůžky

provázek

korálky (volitelné)

Postup

1. Brčka nastříhej na různé délky tak, aby od hlavy k ocasu postupně od nejdelších po nejkratší vytvářela tvar rybího těla. Do středu každého brčka udělej díрку. Všechna brčka navlékni na chlupatý drátek (pro zpestření můžeš mezi brčka přidat korálky).
2. Z pěnové gumy (nebo pevného papíru) vystřihni 2x hlavu a 2x ocas.
 - **Hlava:** Na obě části hlavy nalep oči a ozdoby. Mezi dvě části hlavy vlož horní konec drátku a provázek na zavěšení, poté je slep k sobě.
 - **Ocas:** Mezi dvě části ocasu vlož spodní konec drátku a opět je slep k sobě.
3. Na hlavu a ocas můžeš domalovat detaily (šupiny, detaily ploutví) pomocí fixy či propisky.
4. Rybku zavěs na zvolené místo.

(autorka: Vlasatá Veverka)

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

1.

2.

3.

7.

8.

9.

4.

5.

6.

10.

11.

LETNÍ OSMISMĚRKA

P	O	T	Á	P	Ě	N	Í	Z	K
P	R	Ž	P	L	A	V	K	Y	A
Á	T	Á	B	O	R	E	Ř	O	M
S	T	L	Z	V	Ý	L	E	T	A
O	T	P	K	D	O	C	Y	É	R
R	D	A	M	Ď	N	K	O	L	Á
E	Š	Í	N	U	K	I	O	O	D
Z	Č	E	L	Ý	R	B	N	L	I
E	L	S	D	A	R	H	R	Y	O
J	Y	Z	M	R	Z	L	I	N	A

Prázdniny	Kamarádi	Tábor	Potápění	Pláž
Hrad	Brýle	Stan	Zmrzlina	Lod'
Jezero	Léto	Plavky	Kolo	Hry
Výlet	Slunce	Míč	Moře	

Tajenka: _____

(autorka: Tereza Součková)

Pojď mi zase pomoci, já už jsem stará a slepá.

ČLÁNEK ZE ŽIVOTA

Minulý víkend jsem byl na řece Orlík, kousek od přehrady. Byli jsme tam celý prodloužený víkend, a nebylo to nic moc. Co se týče počtu ryb, chytili jsme za celou dobu asi jen pět kaprů. Na druhou stranu to ale nebyly úplně malé kousky.

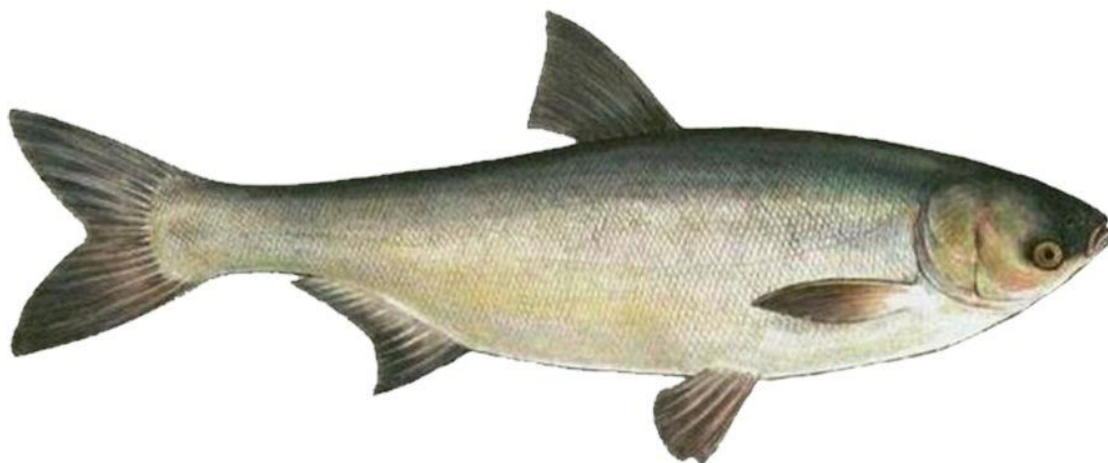
Jelikož se ryby třely, nebylo jich moc. Přesto jsem vytáhl svůj největší úlovek. Když se ryby třou, jsou totiž velice zmatené. Jednou jsem se vzbudil asi kolem šesté hodiny ranní a vidím na hladině, jak z vody vyjíždí obří ploutev a pořád se to opakovalo. Nenapadlo mě nic jiného než vzít člun a jet se podívat. Byl to obří tolstolobik. Rychle jsem dojel ke břehu a navázal si na prut trojháček se závažím. Tolstolobik se totiž hrozně těžko chytá, protože se živí u dna, takže je jednodušší ho podseknout.

Vzal jsem člun a vyrazil jsem. Nahazoval jsem za něj, a když jsem se přiblížil k té velké rybě, sekl jsem. Dvakrát se mi to nepovedlo, ale výhoda byla, že se ryby třely a ten tolstolobik se pořád vracel. A na třetí pokus to vyšlo.

Tahal jsem ho v tom malinkém člunu a on tahal mě po celém Orlíku. Mezitím se vzbudil táta a začal mi fandit. Jednou mě odtáhl tak daleko, že jsem ani neviděl místo, kde jsme stanovali. Ale asi po půl hodině byl konečně ve člunu.

Bylo to šílené. Měl 150 cm. Chvilí jsem si myslel, že jsem vytáhl žraloka. Nikdy nezapomenu na to, jak jsem ho dovezl na naše místo.

(autor: Jaroslav Böswart)

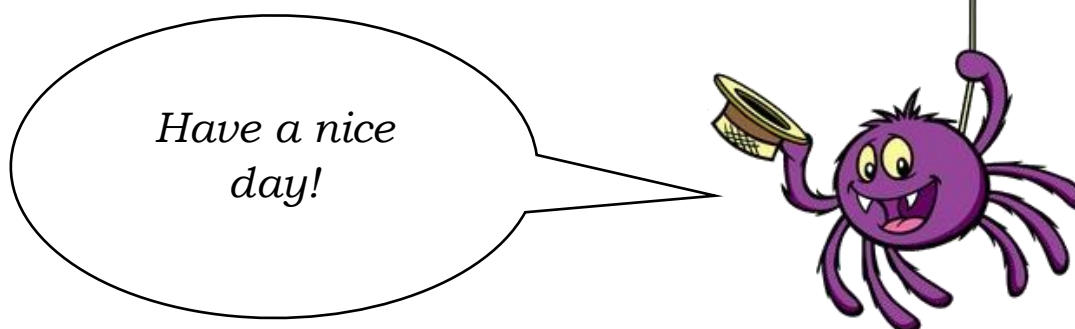
THE FRIENDLY SPIDER

THE FRIENDLY SPIDER

Once upon a time, there was a friendly spider named Mikey Mike. The poor spider had no friends, because everyone feared him. One day, he told himself that he had enough and decided that he will travel around the world and find a friend at last.

Mikey Mike was a typical spider. On the outside, he looked horrific, but on the inside. He was a kind and a silly guy. Unfortunately for Mikey Mike, everyone feared a spider's appearance. This made Mikey Mike borderline depressed, because nobody wanted to be around him. He would occasionally hide behind furniture, where he would cry his little heart out. One day he thought to himself: „What if there's a place where creatures like me exist?“ So he decided to leave Detroit and explore elsewhere. After a long day of swinging and crawling, he arrived to Florida. He curiously started looking around the unfamiliar terrain until he stepped into the town's church. There he found someone. He found a spider just like him, named Stupid Steve and they become the best of friends!

(autoři: Zdeněk a Daniel Novotní)

At' už hledáš něco neobvyklého pro zábavu, dekoraci nebo prostě chceš vybočit z davu, tohle je přesně ono.

Chlupatá chapadla – když obyčejnost nestačí!

*Jemnost, která
překvapí.*

A whimsical, multi-armed cartoon character with a star on its head, playing a keyboard instrument. The character has a round face with large eyes and a small mouth, and its body is covered in white, wavy, tentacle-like appendages. It is seated at a white keyboard instrument, with its arms positioned over the keys. The character's head is topped with a blue, star-shaped tuft of hair. The background is white with scattered musical notes and small 'x' marks.

SOPKA